

Stanisław Stępień, *Majkowicz Teodor (1932–1998)* [w:] Tekstowa kartoteka osobowa przemyslan, pod red. Anny Siciak, na stronie Przemyskiej Biblioteki Publicznej

Majkowicz Teodor (1932–1998), kapłan gr.-kat., pierwszy ordynariusz greckokatolickiej diecezji wrocławsko-gdańskiej

Ur. 6 I 1932 w Rzepedzi k. Komańczy, s. Jana i Marii z d. Harhaj. Uczył się w szkole ludowej w Rzepedzi, a następnie w szkole podstawowej prowadzonej przez SS. Nazaretanki w Komańczy. W 1947 r. został wraz z rodziną wysiedlony w ramach akcji „Wisła” w Olsztyńskie. Tam podjął naukę w LO w Bartoszycach, ale po ukończeniu X kl. przeniósł się do Małego Sem. Duch. Ks. Pallotynów w Wadowicach, gdzie w r. 1951 uzyskał świadectwo dojrzałości. Następnie wstąpił do rzym.kat. Wyższego Seminarium Duchownego w Olsztynie, które ukończył w r. 1956, uzyskując licencjat z teologii. 24 VI 1956 został konsekrowany na kapłana. Był pierwszym w Polsce grekokatolikiem, który po II wojnie światowej został wyświęcony na kapłana. Z powodu niemożliwości oficjalnego sprawowania posługi w rodzimym obrządku, swoją pierwszą pracę duszpasterską rozpoczął jako wikariusz rzym.kat. prokatedry olsztyńskiej, następnie pracował w parafiach w Bartoszycach i Reszlu, na terenie których mieszkało wówczas wielu grekokatolików. W r. 1959 został mianowany wikariuszem i prefektem szkół parafii rzym.kat. św. Wojciecha w Elblągu. W r. 1961 został administratorem parafii rzym.kat. w Nowej Wiosce, a w roku następnym po przeniesieniu do parafii rzym.kat. w Dobrym Mieście otrzymał przywilej birytualizmu (możliwość jednoczesnego sprawowania liturgii w obrządku greckokatolickim i rzymskokatolickim). W r. 1967 został przeniesiony

do Przemyśla i mianowany przez prymasa Polski kard. Stefana Wyszyńskiego substytutem ówczesnego wikariusza gen. dla obrz. gr.kat. ks. mitrata Bazylego Hrynyka. Pracował jako duszpasterz grekokatolików przy kościele Najświętszego Serca Jezusowego w Przemyśle. 2 IX 1975 rezydujący w Rzymie abp większy Lwowa kard. Josyf Slipyj obdarzył go godnością kanonika honorowego Kapituły Grekokatolickiej w Przemyśle, a w rok później został mianowany przez prymasa S. Wyszyńskiego kanonikiem rzeczywistym. W 1969 r. podjął naukę w Studium Pastoralnym KUL, które ukończył w 1971, a następnie w latach 1972–1975 specjalizował się w Instytucie Teologii Pastoralnej tegoż uniwersytetu.

W 1985 r. został kanonicznie mianowany proboszczem przemyskiej parafii gr.kat. Od r. 1969 do 1988 (z przerwami) był równocześnie duszpasterzem grekokatolików w Komańczy, Kulasznie, Rzepedzi, Ustrzykach Dolnych i Olchowcu; w latach 1967–1974 – w Nowicy, Przysłopie, Uściu Gorlickim, Łosiu, Pętnej i Małastowie. W Komańczy doprowadził do zbudowania cerkwi gr.kat., która została ukończona w r. 1988 – millenium Chrztu Rusi-Ukrainy. Następnie jako dziekan przemyski przyczynił się do odzyskania i remontu w latach 1988–1991 cerkwi w Jarosławiu, Chotyńcu i innych miejscowościach Podkarpacia.

W latach 1982–1991, z mianowania prymasa Polski, pełnił funkcję prorektora Wyższego Sem. Duch. w Lublinie dla kleryków obrz. gr.kat. Po reaktywowaniu przez Stolicę Apostolską w 1991 r. gr.kat. diec. przemyskiej został kanclerzem. Aktywnie popierał ruch „Solidarność”, a po 1989 r. współdziałał z komitetami obywatelskimi. Starał się także wspierać dzia-

łałność opozycyjną na Ukrainie radzieckiej dostarczając tam literaturę katolicką.

1 VI 1996 r. został mianowany biskupem ordynariuszem nowo utworzonej przez Stolicę Apostolską gr.kat. diec. wrocławsko-gdańskiej. Jego chirotonia odbyła się w przemyskiej archikatedrze greckokatolickiej 12 VII 1996 r. Rządy w diec. objął 3 VIII 1996, odbywając ingres do bazyliki katedralnej pw. Podwyższenia Św. Krzyża i św. Jozafata Biskupa i Męczennika we Wrocławiu. Zmarł nagle 9 V 1998 r. w Krakowie, po krótkiej chorobie. Został pochowany 14 V 1998 r. na cmentarzu przycerkiewnym w rodzinnej Rzepedzi.

Jest autorem pracy *Kościół greckokatolicki w PRL* opublikowanej na łamach serii *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa* (t. 1, Przemyśl 1990).

Archiwum OO. Bazylianów w Warszawie, fond X, op. 1, spr. 1.3; Biblioteka Południowo-Wschodniego Instytutu Naukowego w Przemyślu. Dział Rękopisów, sygn. 51.

Polak G., *Kto jest kim w Kościele?* Warszawa 1996, s. 223-224; Stępień S., *Źródła do dziejów reaktywowania i organizacji struktur Kościoła greckokatolickiego w Polsce w latach 1989-1996*, [w:] *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, pod red. Stępnia S., Przemyśl 1996, t. 3, s. 279-328; Tenże, *Teodor Majkowicz*, [w:] *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, pod red. Stępnia S., Przemyśl 1996, t. 3, s. 331-332; Tenże, *Bp Teodor Majkowicz (1932-1998) – pierwszy ordynariusz greckokatolickiej diecezji wrocławsko-gdańskiej*, tamże, t. 4, Przemyśl 1998; Tenże, *Biskup Teodor Majkowicz – pierwszy ordynariusz greckokatolicki diecezji wrocławsko-gdańskiej*, „Dolny Śląsk” 2000, nr 8, s. 255-258; Tenże, *Majkowicz Teodor bp*, [w:] *Encyklopedia katolicka*, Lublin 2006, t. 11, ł. 851.